

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 316/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť A. D., H., a MUDr. I. D., Ž., zastúpených advokátkou JUDr. D. B., Z., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 302/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. D. a MUDr. I. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2009 doručená sťažnosť A. D. a MUDr. I. D. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 302/2004.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovatelia sa ako žalobcovia návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica 9. februára 2004 domáhali náhrady škody. Vzhľadom na to, že Okresný súd Banská Bystrica dospel k názoru, že nie je v tejto veci miestne príslušný, vec bola predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, na základe rozhodnutia ktorého bola následne postúpená na prerokovanie a rozhodnutie okresnému súdu, na ktorom je vedená pod sp. zn. 14 C 302/2004.

Sťažovatelia v podstatnej časti svojej sťažnosti uviedli:

«Celé konanie je od začiatku poznačené sériou neefektívnych úkonov zo strany súdov, v niektorých obdobiach súd nekonal vôbec - ide o obdobia v rozpätí od 04. 09. 2006- do 24. 09. 2007, 19. 09. 2007- 22. 05. 2008 a od 27. 06. 2008- do 10. 6. 2009 (ktoré sú konkrétne rozpísané v odpovedi predsedníčky OS Bratislava I. zo dňa 07. 07. 2009 na našu sťažnosť, kde považuje našu sťažnosť za dôvodnú a uznáva prieťahy v konaní) ktoré oslabujú a spomaľujú rozhodovaciu činnosť súdov a bránia nám v tom, aby sme sa mohli domáhať svojho práva.

Skutočnosť, že sa konanie na Okresnom súde Bratislava I. začalo, ale nebolo doposiaľ skončené právoplatným rozhodnutím..., považujem za prieťahy v konaní podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Ústavný súd vymedzil vo svojom rozhodnutí č. 61/98 prieťahy v konaní nasledovne: (Prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa č. 48 ods. 2 Ústavy SR je základným ľudským právom a jedným z procesných princípov, ktoré majú garantovať širšie ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu a odstrániť stav právnej neistoty. Odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Ústavnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zodpovedá povinnosť súdov, iných štátnych a orgánov verejnej správy konať spôsobom vylučujúcim zbytočné prieťahy.)

Z našej strany bola dňa 05. 06. 2009 podaná sťažnosť na prieťahy v konaní ktorá bola adresovaná predsedníčke Okresného súdu I Bratislava I. JUDr. G. B., ktorá vo svojom liste zo dňa 07. 07. 2009 považuje našu sťažnosť za dôvodnú, kde sme poukazovali na prieťahy v konaní č. k. 14C 302/2004, využili sme teda možnosť právnych prostriedkov na ochranu našich základných práv alebo slobôd v súlade s § 53 zákona o ústavnom súde. ...

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujem, aby ústavný súd mojej ústavnej sťažnosti vyhovel a svojim nálezom rozhodol, že „v konaní pred Okresným súdom Bratislava I. vedenom pod číslom 14C 302/2004 bolo porušené ústavné právo sťažovateľov v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - právo na prejednanie veci súdom bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke A. D. primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000 € a sťažovateľovi MUDr. I. D. primerané finančné zadosťučinenie v sume 15.000 €, ktoré je povinný vyplatiť Okresný súd Bratislava I. sťažovateľom v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd Bratislava I. je povinný nahradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia vo výške 447,15 € na účet ich právnej zástupkyne, advokátky JUDr. D. B. č. ú... vedený vo V., a. s., do 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, II. ÚS 385/08, IV. ÚS 261/09), podľa ktorej sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (IV.ÚS 261/09).

Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Ústavný súd zo zapožičaného spisu okresného súdu zistil, že o žalobe sťažovateľov, ktorou sa domáhali náhrady škody „za nesprávny úradný postup voči Slovenskej republike, zast. Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Úradom pre finančný trh“, rozhodol okresný súd rozsudkom 10. júna 2009. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu (2. septembra 2009) už nemohlo dochádzať postupom tohto súdu k zbytočným prieťahom v konaní. V čase podania sťažnosti okresný súd už vykonával iba úkony spojené s prípravou na predloženie spisu Krajskému súdu v Bratislave v súvislosti s podaným odvolaním proti rozsudku okresného súdu doručeným 13. augusta 2009. Odvolanie vypracovala právna zástupkyňa sťažovateľov, ktorá pred všeobecným súdom okrem sťažovateľov zastupuje ďalších 123 účastníkov napadnutého konania. Ústavný súd na základe všetkých zistených skutočností uzavrel, že sťažovatelia namietali zbytočné prieťahy postupom okresného súdu v čase, keď okresný súd už v ich právnej veci meritórne rozhodol a nemohol už žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania vo veci samej, resp. ani v ňom spôsobovať prieťahy.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd ďalej konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mali sťažovatelia právo podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zákona, t. j. podanie sťažnosti na postup súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov doručenej okresnému súdu 11. júna 2009 (ktorú predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 2135/09 zo 7. júla 2009 uznala za dôvodnú a zároveň predsedníčka okresného súdu vykonala opatrenia smerujúce k odstráneniu prieťahov v tomto konaní), sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mali sťažovatelia k dispozícii a úspešne ho aj využili ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Sťažnosť bolo preto potrebné podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť aj z uvedeného dôvodu ako zjavne neopodstatnenú (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06, IV. ÚS 79/07).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, nepripadalo už do úvahy rozhodnúť o ďalších návrhoch sťažovateľov (návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia a úhrady trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2009